

Foto: Københavns Amt

13 På cykeltur langs Mølleåen fra Sorgenfri til Skodsborg

KØBENHAVNS AMT

Turen går fra Sorgenfri Station til Skodsborg Station gennem Mølleådalens naturskønne landskab med ellesumpe og rørskove, åbne søflader og skovbevoksede bakker. Gennem århundreder blev vandkraften udnyttet, og Mølleådalens var engang det vigtigste industriområde i Danmark. De mange opstemmede damme gav vand til møllerne, der drev kornkværne, stampe-, krudt- og metalværker. I dag er mange af bygningerne ved møllestederne fredede. På turen passeres 6 mølleværker.

A Møllen ved Fuglevad var i lang tid kornmølle. I den nuværende møllebygning fra 1874 blev der, som ved mange andre møller langs åen, installeret en vandturbine. Lokalbanen fra Jægersborg til Nærum stopper ved Fuglevad Mølle. Banen åbnede i 1900 og skulle blandt andet transportere personer og gods til Mølleåens virksomheder.

B Brede nævnes som kornmølle allerede i 1370. I 1628 blev der oprettet et krudtværk, der senere blev ombygget til kobbertværk. I 1832 blev Brede Værk omdannet til klædefabrik, og der opstod et helt bysamfund omkring fabrikken. Der blev gennemført sociale ordninger og opført boliger og institutioner for fabrikkens arbejdere. I dag anvender

Nationalmuseet bygningerne, der blandt andet rummer en permanent udstilling om storproduktion og småsamfund i Mølleådalens.

C Ørholm Mølle er ligesom Brede nævnt allerede i 1370. Kornmøllen blev i midten af 1500-tallet omdannet til krudtmølle. Fra 1724 produceredes kobbertøj og jernvarer, og i 1793 blev der startet en papirproduktion. Ørholm Mølle blev sammen med Nymølle og Strandmøllen Danmarks største papirindustri. Der var industrivirksomhed i Ørholm frem til 1977. Bygningerne bruges i dag af Nationalmuseet.

D Nymølle blev i midten af 1600-tallet omdannet til en kobberhammermølle. I 1794 blev der også her - ligesom i Ørholm - startet papirfabrik. I 1938 blev der etableret farveri, og denne virksomhed fortsatte frem til 1974. Nymølle ejes i dag af Nationalmuseet.

E En markant bro fører over Mølleåen. Broen bærer store vandledninger, der fører drikkevand fra Sjælsø ind til Lyngby og Gentofte.

F Ved Stampen var der allerede i 1200-tallet kornmøller. Omkring 1620 blev der anlagt en stampemølle - et valkeværk - hvor nyvævet klæde blev stampet tæt og solidt. Tekstilproduktionen ophørte i 1914, hvor en brand ødelagde fabrikken. De gamle bygninger er nu væk.

G Industriproduktionen i Raadvad begyndte i 1643. Raadvad er mest kendt for sine jernvarer, der blev produceret her frem til 1972. Den isolerede beliggenhed var med til at

skabe et særligt fællesskab omkring fabrikken - med skole og et aktivt foreningsliv. Både de gamle arbejderboliger og fabriksbygningerne er bevaret. Nogle af bygningerne rummer i dag Nordisk Center til bevarelse af Håndværk.

H Ellesump er almindelig langs Mølleåen. I ellesump vokser mange slags blomster, f.eks. engkabbeleje, iris og langbladet ranunkel. Elletræer holder af at stå med "fødderne" i vand. Tidligere blev elletræ brugt til dyrehegn, fletværk i bindingsværk og skafter til redskaber. Man nedskar - stævned - træerne, så de satte nye skud fra stubben.

Et bidrag til Sundhedsstyrelsens kampagne "Rør dig 30 minutter om dagen".

Folderen er udarbejdet af Københavns Amt, 2003. Genoptryk 2005.
Yderligere eksemplarer kan rekvireres på tlf.: 4322 2222
eller e-mail: tekniskforvaltning@kbhamt.dk
Websted: www.kbhamt.dk

Grafisk produktion: Hafnia Grafisk/533158

Turen er godt 10 km lang. Ruten gennem skoven er bakket, og der kan være steder med blød bund. Ruten har ikke en særskilt afmærkning, men følger eksisterende veje og cykelstier.

- 1 Drej ind ad indkørslen mellem Brede Museum og Brede spiseshus og herefter til højre ad stien langs jernbanen.
- 2 Træk igennem den røde port til Jægersborg Dyrehave.
- 3 Træk igennem den røde port til venstre og kørb forbi campingpladsen på højre hånd.

— Forslag til rute til Klampenborg Station

A Udvählte seværdigheder

Station

0 1 km

